

# Marcin Nabożny

---

## Wikariusz trzęsowskiej owczarni

---

Rocznik Kolbuszowski 11, 91-96

---

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

## Wikariusz trzęsowskiej owczarni



Parafia w Trzęsówce wyodrębniła się z parafii w Cmolasie. Początkowo funkcjonowała jako filia, gdy znajdująca się tam kaplica dnia 12 stycznia 1760 r. otrzymała prawa kościoła filialnego. Kościół ten po rozbudowaniu, otrzymując nowe *patrocinium* św. Anny, został konsekrowany przez biskupa diecezji tarnowskiej Floriana Amanda Janowskiego 27 lipca 1788 r. Od tego też czasu Trzęsówka stała się samodzielną parafią.

W latach funkcjonowania parafii w Trzęsówce do dnia dzisiejszego (1788-2010) pieczę duszpasterską sprawowało w niej 16 proboszczów lub administratorów. Od 1946 roku w parafii trzęsowskiej pracowali także księża wikariusze. We wspomnianym okresie było ich 20. Wśród nich, jako szósty wikariusz od 1946 roku, był także ks. Tadeusz Wiater, który w Trzęsówce posługiwał w latach 1965-1967.

Tadeusz Jan Wiater urodził się 2 maja 1941 r. w Olimpowie jako syn Franciszka i Julii z domu Antosz. Sakrament chrztu św., którego świadkami byli Jan Wiater i Henryka Bielak, otrzymał 11 maja 1941 r. przez posługę ks. Juliana Mężyka, ówczesnego wikariusza parafii w Nockowej, z której pochodził ks. Tadeusz. Sakrament dojrzałości chrześcijańskiej przyjął 23 maja 1950 r.

Wychował się w pobożnej rodzinie chrześcijańskiej. Religijna atmosfera domu zaowocowała także powołaniem zakonnym jego siostry, która wstąpiła do zgromadzenia felicjanek. Od najmłodszych lat rodzice wpajali mu żywą wiarę, modlitwę poranną i wieczorną, miłość i cześć do Boga i Matki Bożej. Koledzy lubili

jego towarzystwo, chętnie pomagał innym, był wzorem do naśladowania, a także wesołym i żartobliwym chłopcem, co z pewnością przyczyniło się do tego, że wśród rówieśników cieszył się życzliwością i sympatią. Był pilnym uczniem, osiągał bardzo dobre wyniki w nauce. Po Pierwszej Komunii Świętej został ministrantem. Gdy ukończył szkołę podstawową, rodzice zapisali go do Szkoły Rolniczej w Ropczycach. Z wyboru szkoły nie był zadowolony, chociaż nikomu o tym nie mówił. Po ukończeniu pierwszego roku w Technikum Rolniczym przeniósł się do Liceum Ogólnokształcącego w Sędziszowie Małopolskim, gdzie był wyróżniającym się uczniem. Tam wzorowo uczestniczył w katechezie, pozostając pod wpływem ks. dra Piotra Poręby. Po maturze w 1959 roku wstąpił do Seminarium Duchownego w Tarnowie, aby przygotować się do pracy kapłańskiej. W Seminarium odznaczał się pracowitością, gorliwością oraz koleżeńskością i pobożnością.

Dnia 27 czerwca 1965 r. otrzymał święcenia kapłańskie przez posługę biskupa tarnowskiego Jerzego Ablewicza, a następnie rozpoczął pracę duszpasterską. Posługiwał w parafii Trzęsówka k. Kolbuszowej od 1 sierpnia 1965 r., a następnie w parafii katedralnej w Tarnowie od 14 lipca 1967 r. Oprócz działalności duszpasterskiej na obu placówkach wykazał sporo talentu organizacyjnego oraz zmysłu budowniczego. Stąd już w siódmym roku kapłaństwa, dnia 7 sierpnia 1972 r., został posłany do pracy w parafii Łączki Brzeskie, w której wcześniej rozpoczęto budowę kościoła. Chociaż parafia liczyła zaledwie około tysiąca wiernych, już dwa lata później ukończono budowę kościoła pw. św. Judy Tadeusza. Świątynię poświęcił 26 października 1975 r. bp Władysław Bobowski, a konsekrował 29 października 1978 r. ordynariusz tarnowski bp Jerzy Ablewicz. Staraniem ks. Tadeusza i całej parafii życie religijne zostało doprowadzone do rozkwitu, a proboszcz zawsze był tam, gdzie pojawiała się szansa pracy dla chwały Bożej.

W tej parafii ks. Tadeusz Wiater pracował jako proboszcz 12 lat, od roku 1972 do roku 1984. Za wysiłek włożony w budowę kościoła w Łączkach Brzeskich otrzymał dnia 13 września 1974 r. odznaczenie Expositorio Canonicali, natomiast dnia 2 grudnia 1978 r. kościelny przywilej noszenia Rokiety i Mantoletu.

Ks. Tadeusz Wiater był wymagający i zdecydowany, niekiedy surowy. W życiu kierował się zawsze jasnymi zasadami. Wnosił w życie parafialne ciepło i radość, umiał służyć, zawsze służył dobrą radą. Nie pozostawał obojętny na krzywdę ludzką, biedę, alkoholizm. Dał się poznać jako dobry kapłan i znakomity kaznodzieja. W wielu parafiach głosił rekolekcje i misje, również dla kapłanów (w 1984 roku na Świętej Górze w Gostyniu).

Otrzymywane datki przeznaczał na budowę kościoła. Zawsze był tam, gdzie czuł, że jest potrzebny kapłan. W burzliwym roku 1981, kiedy umacniała się „Solidarność”, żywo popierał słuszne żądania ludzi pracy, zwłaszcza rolników.

W czasie pamiętnej powodzi w Płocku w 1982 r. organizował transport darów na rzecz powodziarzy. Aktywnie pracował na rzecz ziemi mieleckiej, do której został posłany. Szczególnie zasłużył się w czasie Nawiedzenia kopii Obrazu Jasnogórskiego w Mielcu w 1983 roku, organizując służbę porządkową i służąc pomocą w trakcie trwania uroczystości.

Cieszył się uznaniem nie tylko starszych, ale przede wszystkim młodzieży. Często organizował dla niej religijne spotkania. Z jego inicjatywy młodzi ludzie przygotowywali sztuki teatralne, które wystawiali dla miejscowej oraz okolicznej ludności. Przy parafii prowadził chór dziecięcy.

Ks. Tadeusz Wiater był pomysłodawcą i organizatorem pielgrzymki z Tarnowa na Jasną Górę. Sam zdobywał doświadczenie pielgrzymkowe u pielgrzymów idących z Rzeszowa, którzy w jego parafii mieli swój drugi nocleg. Po uzyskaniu zgody bpa Jerzego Ablewicza oraz dzięki życzliwości kierownictwa Pieszej Pielgrzymki Rzeszowskiej w roku 1982 zorganizowane zostały dwie grupy, które potem miały się stać fundamentem Pieszej Pielgrzymki Tarnowskiej. Za patrona obrano św. Stanisława ze Szczepanowa. Grupa św. Stanisława wyruszyła z Rzeszowa wraz z pielgrzymką rzeszowską pod przewodnictwem ks. Tadeusza Wiatera dnia 4 sierpnia. Grupa bł. Szymona z Lipnicy wyruszyła z Tarnowa dnia 6 sierpnia, również pod kierownictwem ks. Tadeusza, który przyjechał do Tarnowa na inaugurację. Trasa tej grupy wiodła z Tarnowa przez Krzyż, Odporyszów, Olesno w kierunku Szczucina, gdzie 7 sierpnia grupa weszła w skład Pieszej Pielgrzymki Rzeszowskiej. W następnym dniu ks. Tadeusz Wiater przekazał przewodnictwo tej grupy ks. Stanisławowi Ruchale. Kapłani zaangażowani w innych pielgrzymkach zostali poproszeni o przygotowanie się do tworzenia Pieszej Pielgrzymki Tarnowskiej. Liczba diecezjan biorących udział w pielgrzymkach krakowskiej, warszawskiej i rzeszowskiej już wtedy wynosiła około 1.500 osób. Jesienią 1982 roku wyszukaną dla pielgrzymki tarnowskiej trasę, która w ogólnym zarysie jest aktualna do dnia dzisiejszego. W pracy tej uczestniczyli: ks. Tadeusz Wiater, ks. Czesław Konwent, ks. Stanisław Pilch oraz ks. Stanisław Ruchała.

Około 7.000 pielgrzymów podczas I Pieszej Pielgrzymki Tarnowskiej i ponad 10.000 rok później podążało ku Jasnej Górze drogą wytyczoną przez księdza Tadeusza i pod jego kierownictwem.

Jeszcze po pielgrzymce, we wrześniu 1984 roku, wrócił na Jasną Górę, a także był ze swoimi parafianami w Licheniu.

W nocy z 4 na 5 października 1984 r. ks. Tadeusz wracał z Warszawy. Niemal na granicy swojej parafii, najprawdopodobniej wskutek zaśnięcia, zjechał z drogi i doszło do wypadku. Mimo to o własnych siłach dotarł na plebanie w Łączkach. Rano odprawił Mszę św., potem udał się do konfesjonau. Około południa źle się poczuł i został przewieziony do szpitala w Mielcu. Tutaj okazało się, że już jest za późno. Niedługo po północy, w pierwszą sobotę miesiąca, 6 października 1984 r. w wieku 43 lat ks. Tadeusz Wiater zakończył swą ziemską pielgrzymkę do domu Ojca i tronu Matki.

Jego życie i czyny pozostawiły niezatarte ślady w życiu i sercach wielu ludzi. Na stałe wpisał się w historię Kościoła Tarnowskiego. Jego osoba dla wielu, zwłaszcza tych, których prowadził ku Jasnej Górze pozostanie na długo w pamięci.

W dniu pogrzebu, 10 października, w Łączkach Brzeskich obecni byli: biskup tarnowski Jerzy Ablewicz, bp Władysław Bobowski, około 300 księży, delegacje pieszych pielgrzymek tarnowskiej i rzeszowskiej, przewodnicy grup pielgrzymkowych i wielu pątników. Przepasane żałobnym kirem wszystkie znaki pielgrzymkowe pochylały się nad trumną wielkiego kapłana i wspaniałego człowieka. Ostatecznie decyzją rodziny doczesne szczątki ks. Tadeusza Wiatra spoczęły na cmentarzu w rodzinnej Nockowej.

Na dowód wdzięczności parafianie z Łączek Brzeskich koło Mielca (diecezja tarnowska) ufundowali tablicę pamiątkową ku czci i pamięci ks. kan. Tadeusza Wiatra. Poświęcił ją jego przyjaciel i kolega z seminarium bp Jan Styrna dnia 25 października 1992 r.

Od roku szkolnego 2007/2008 realizowany był w tej miejscowości projekt pod hasłem „Nadanie imienia szkole”. W ramach projektu odbywały się akcje informacyjne. Zbierano propozycje kandydatur, a w kwietniu 2008 roku odbyło się głosowanie, w którym na 181 oddanych głosów 129 było za kandydaturą ks. Tadeusza Wiatra.

Dnia 25 kwietnia 2009 r. szkoła w Łączkach Brzeskich zorganizowała uroczystość pod hasłem „Będziesz Patronem naszej Szkoły” w celu przybliżenia młodemu pokoleniu osoby ks. Tadeusza Wiatra. Zaproszeni goście wspominali jego życie i działalność. W tym dniu uczniowie przedstawili montaż słowno-muzyczny według scenariusza opracowanego na bazie zgromadzonych wspomnień z księgi pamiątkowej. Jest ona nadal uzupełniana kolejnymi wpisami, które służą do pielęgnowania wspomnień, a szkole do budowania programu wychowawczego opartego na wartościach, które wpajał i przekazywał innym ks. Tadeusz Wiater. Jako motywy skłaniające do nadania Szkole Podstawowej w Łączkach Brzeskich

imienia ks. Tadeusza Wiatra wymieniane są najistotniejsze cechy charakteryzujące jego życie: budowniczy kościoła; wspaniały organizator; wzorowy duszpasterz, bezgranicznie ufający Bogu; wspaniały kaznodzieja; człowiek kochający wszystkich ludzi, wrażliwy na biedę i krzywdę drugich; człowiek aktywności społecznej; człowiek ogromnej odwagi; twórca życia kulturalnego w parafii; organizator pielgrzymek i wycieczek do sanktuariów w różnych częściach Polski; przewodnik wszystkich grup, ale przede wszystkim młodzieży; założyciel Pieszej Pielgrzymki Tarnowskiej.

Uchwała o nadaniu imienia szkole została podjęta 27 maja 2009 r. w Zamku w Przecławiu podczas uroczystej sesji Rady Gminy Przecław. Dnia 15 czerwca 2009 r. biskup tarnowski Wiktor Skworec, akceptując decyzję, przekazał swoje błogosławieństwo.

Nadanie imienia i sztandaru Szkole Podstawowej nastąpiło dnia 9 października 2009 r., w 100-lecie istnienia tej szkoły oraz 25-lecie śmierci ks. Tadeusza. Uroczystości rozpoczęły się Mszą św. o godz. 10<sup>00</sup> w kościele parafialnym pw. św. Judy Tadeusza w Łączkach Brzeskich, koncelebrowaną przez 36 kapłanów pod przewodnictwem bpa Wiesława Lechowicza. W homilii biskup podkreślił, że „w wychowaniu wzorem jest szkoła Nazaretu. Ten wzór realizował wasz patron”. Obecni wówczas byli członkowie rodziny ks. Tadeusza, władze oświatowe, samorządowe, przedstawiciele pielgrzymki tarnowskiej i rzeszowskiej oraz licznie zgromadzeni parafianie.

Po Mszy św. miał miejsce występ uczniów Szkoły Podstawowej w Łączkach Brzeskich. Dzieci przedstawiły życie św. Franciszka z Asyżu. Kulminacyjnym momentem uroczystości było odsłonięcie tablicy z imieniem Patrona. Świadcami tego wydarzenia byli m.in.: Senator RP Władysław Ortyl, Starosta Powiatu Mieleckiego Andrzej Chrabąszcz, Wicestarosta Powiatu Józef Smaczny, radni powiatowi z terenu gminy Przecław: Stanisław Kopacz, Antoni Bryk, Marcin Cieśla oraz Maciej Jemiolo, Wójt Gminy Przecław Ryszard Wolanin, a także kapłani na czele z bp. Wiesławem Lechowiczem i gospodarzem parafii w Łączkach Brzeskich proboszczem ks. Markiem Hołowickim.

Z okazji nadania imienia szkole Renata Jarosz ułożyła *Hymn szkoły* oraz piosenkę o ks. Tadeuszu pt. *Siateś*. Na sztandarze szkoły, ufundowanym przez Gminę w Przecławiu, zamieszczono słowa: „Prawda, dobro, uczciwość” jako wychowawcze drogowskazy dla młodzieży, bo są one „współcześnie chyba najbardziej aktualne” – podkreśliła dyrektorka szkoły Teresa Dudek.

Życie i działalność ks. Tadeusza Wiatra z całą pewnością zasługują na uznanie. Jego obecność w parafii Trzęsówka również w sercach wielu tamtejszych parafian pozostawiła ślad. Kapłani,

tacy jak ks. Tadeusz, zasługują na pamięć i wdzięczność za zaangażowanie i posługę dla dobra człowieka, a nade wszystko troskę o zbawienie powierzonych im ludzi.

## Bibliografia

Archiwum Parafii Nockowa, *Księga chrztów, Wiercany*, s. 154, poz. 8; *Kronika parafialna od 1857 roku*; Archiwum Parafii Łączki Brzeskie, *Księga zmarłych; 50 lat Parafii Łączki Brzeskie 1957-2007*, [b.m. b.r.]; *List Biskupa Tarnowskiego Wiktora Skworca do Dyrektora Szkoły Podstawowej w Łączkach Brzeskich mgr Teresy Dudek*, Tarnów 18.06.2009, L. dz.: LŁIV-2/7/09; Mrocza W., Zych S., *Zarys dziejów parafii Trzęsówka*, Kolbuszowa 2004, s. 24; Nabożny M., *W hołdzie wielkiemu kapłanowi*, „Niedziela Rzeszowska”, 52(2009), nr 44, s. 8; Nabożny M., *In memoriam...Ks. Tadeusz Wiater – twórca pielgrzymki i patron szkoły*, „Wiadomości Iwierzyckie”, 4(2009), s. 32-33; Nabożny M., *Ks. Tadeusz Wiater (1941-1984)*, „Zwiastowanie” R. 18(2009), nr 4, s. 103-107; Nowak A., *Słownik Biograficzny Kapłanów Diecezji Tarnowskiej 1786-1985*, T. IV, s. 189-190; Ruchała S., *Ks. Tadeusz Wiater – twórca Pierwszej Pielgrzymki Tarnowskiej (wspomnienie)*, „Jasna Góra. Miesięcznik Sanktuarium Matki Bożej Jasnogórskiej”, 3(1985), nr 8, s. 29-32; Skura T., *Ś.P. Ks. Tadeusz Wiater*, „Currenda” 135(1985), s. 155-158; Sowa U., *Piesza Pielgrzymka Tarnowska 1983-1992*, Kraków 1992; Szwarga K., *Kapłani zmarli w 1984 roku*, „Currenda” 135(1985), s. 163; Turek A., *Prawda, dobro, uczciwość. Ks. Tadeusz Wiater patronem SP w Łączkach Brzeskich*, „Gość Tarnowski”, nr 43(2009), s. 3; *Uchwała Nr XXXII/221/2009 Rady Gminy Przeclaw z dnia 27 maja 2009 r. w sprawie nadania Szkole Podstawowej w Łączkach Brzeskich imienia Księdza Tadeusza Wiatra; Z przeszłością w przyszłość, czyli nadanie Szkole Podstawowej w Łączkach Brzeskich imienia Księdza Tadeusza Wiatra w 100-lecie jej istnienia*, [b.m. b.r.]; Zbiory Prywatne Autora, *Relacja Siostry Paulety Wiatra z dnia 27.09.2009 r.*